

соціальної взаємодії, труднощами в спілкуванні, стереотипністю у поведінці та інтересах. Умовами для подолання аутизму мають виступати рання діагностика, створення відповідного середовища життєдіяльності для даної категорії дітей та включення їх загальний освітній простір, диференційований та індивідуальний підхід.

Відомо, що для досягнення бажаної оптимальності в процесі розвитку, потрібно притримуватися цілісного бачення щодо формування всієї психічної сфери дитини: складники психіки, зв'язки між ними та умови їх узгодженого розвитку.

Треба чітко розуміти, що кожен день життя дітей з розладами аутичного спектру є певною боротьбою з реальністю.

Педагоги повинні пам'ятати, що в роботі з дитиною, яка має розлади аутичного спектру, треба намагатись увійти у світ дитини, допомогти в забезпеченні її потреб, але в жодному разі не переносити на неї моделі із власного життя. Пошук упорядкованості середовища й часу, розвиток комунікації та соціалізації – це шлях до успішної взаємодії та організації подальшого життя дітей з розладами аутичного спектру.

Список використаної літератури:

1. Войцехівський М. Ф. Асистент вчителя в інклюзивному класі : навчально-методичний посібник / М. Ф. Войцехівський, Н. М. Дятленко, Н. З. Софій., О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда. – Київ : ТОВ Видавничий дім «Плеяда», 2015. – 172 с.
2. Башина В. М. Аутизм в дитстві / В. М. Башина. – Москва : Медицина, 2007. – 345 с.
3. Никольська О. С. Аутичний ребенок / О. С. Никольська, Е. Р. Баенская, М. М. Либлинг. – Москва : Пути помощи, 1997. – С.40 – 64.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Н.А. Зобенько

ВПЛИВ КОЛЬОРУ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

О. С. Тимченко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

З раннього дитинства людина проявляє емоції. Розуміти емоції та управляти ними є важливими вміннями людини для життєдіяльності та співіснування в суспільстві. Використання кольорів та їх відтінків допомагає нам не тільки правильно передавати властивості предметів у малюнках та створювати прекрасне навколо себе, а й впливати на свій емоційний стан та оточуючих.

Науковцями встановлено, що емоційний стан дитини дошкільного віку впливає на перебіг її діяльності, на ставлення до себе, до однолітків, а також до дорослих. При цьому позитивне налаштування на сприймання навколишнього світу та його складових свідчить про наявність у дитини сприятливих переживань. Емоції регулюють впливають на різні системи особистості. Ця здатність до регуляції є однією з найважливіших функцій емоцій: кожна з емоцій може посилити чи послабити дію іншої емоції або ж позитивно чи негативно вплинути на такі психічні явища та процеси, як сприймання і розпізнавання, мислення і розуміння, уяву і пам'ять, самомотивацію і дію. Тож врахування впливу кольору на емоційний стан дошкільника можна віднести до першочергових позицій формування гармонійної особистості.

Діти здатні розпізнавати та відрізняти кольори задовго до того, як дізнаються їх назви. Вони виділяють та обирають яскраві предмети й іграшки навіть тоді, коли не вміють говорити (про це добре знають та вдало застосовують виробники дитячих іграшок). Як стверджує теорія, назви основних кольорів діти засвоюють у віці від двох до п'яти років, але практика показує, що ближче до п'яти років діти розрізняють не

лише кольори, а й деякі їхні відтінки. Багато психологів стверджують, що першим «дятичим кольором» є червоний, а трішки пізніше – жовтий. Поряд з цим, існує думка, що вибір дітей стосовно кольору залежить від статевої належності. Також, деякі вчені схильні думати, що перевага дітей у виборі тих чи інших кольорів є вродженою схильністю. У світі проведено велику кількість досліджень, написано багато статей – і все-таки колір досі залишається явищем загадковим.

Навчання маленьких дітей назвам кольорів в практичній діяльності здійснюють, в тому числі, за допомогою методики типових асоціацій, які доступні у повсякденному житті. Деякі з них наведемо у таблиці 1.

Таблиця 1

Асоціації

<i>червоний</i>	яблука, помідор, полуниця
<i>жовтий</i>	сонце, банани, лимон
<i>зелений</i>	листя, трава, огірок
<i>синій</i>	небо
<i>сірий</i>	миша, слон, вовк
<i>коричневий</i>	ведмідь, кора дерев, шоколад

Вказана методика є загальнодоступною та не потребує особливої підготовки дорослого чи придбання спеціальних матеріалів (застосовують те, що є «під рукою»).

Доросла людина здатна сприймати та розрізняти величезну кількість кольорів і відтінків, які активно впливають на самопочуття, настрій, емоції. Це відчувають і діти. Деякі кольори можуть підвищувати працездатність, інші – здатні викликати почуття щастя, радості, спокою, створити атмосферу комфорту і захищеності.

У тибетському буддизмі колір характеризує основні пристрасті людини: жовтий – прив'язаність, червоний – гнів, блакитний – невігластво, зелений – заздрість, білий – гордість, зарозумілість. У китайській міфології колір співставляють із стихіями: води – чорний, металу – білий, землі – жовтий, вогню – червоний, дерев – зелений [2].

Вплив кольору на дітей та дорослих можна поділити на емоційний (психічний) та фізіологічний. В таблиці 2 наведемо приклади психічного впливу.

Таблиця 2

Психічний вплив кольору

<i>червоний</i>	це мамина любов, захист, здоров'я, активність, привертання уваги
<i>жовтий</i>	колір сонця і літа, в алхімії золото вважалось застиглим сонячним світлом
<i>зелений</i>	добробут, дорослішання, розвиток, здоров'я, розуміння прояву любові, розум, сердечність
<i>синій</i>	розум, стійкість, поступове вдосконалення, зосередженість
<i>блакитний</i>	пасивність, поміркованість, спокій, втішання, розум, меланхолійність, фантазія, творчість
<i>білий</i>	є втіленням найтонших енергій. Янголи теж в білих ризах. Білий колір нейтральний, проте вбирає цнотливість, спокій
<i>сірий</i>	фоновий колір. Колір стабільності твердої, як скеля. Негативний аспект цього кольору – туга та меланхолія; позитивний – це реалізм та респектабельність

У природі гармонія кольору безперечна. Досліджуючи умови, що привели до цієї гармонії, людина шукає ключ до наукового обґрунтування гармонії кольорів штучного середовища. Нескінченна розмаїтість колірних гармоній недоступна для найсміливішої фантазії [3].

Фізіологічний вплив кольору на людину був багаторазово підтверджений численними експериментами як фізіологів, так і психологів. Деякі з них наведено у таблиці 3 [1].

Таблиця 3

Фізіологічний вплив кольору

<i>червоний</i>	має тепло; стимулює мозок, ефективний при меланхолії, але в той же час може драгувати
<i>жовтий</i>	впливає на мозок і тому ефективний при розумовій недостатності
<i>зелений</i>	болезаспокійливий, гіпнотичний; позитивно впливає на нервову систему, знімаючи дратівливість, безсоння, втому, знижує кров'яний тиск і піднімає тонус
<i>помаранчевий</i>	стимулює почуття й прискорює пульсацію крові, не впливаючи при цьому на кров'яний тиск, створює почуття благополуччя й радості, але може втомлювати
<i>фіолетовий</i>	збільшує витривалість, впливаючи на серце, легені й кровоносні судини
<i>синій</i>	допомагає усунути неприємні хворобливі відчуття і навіть сприяє одужанню при різних недугах, однак може сприяти появі різного роду залежностей
<i>блакитний</i>	антисептичний; ефективний при запаленнях

Однак, варто зазначити, що розглянуті впливи кольору на стан людини багато в чому залежать від особистісних якостей того, хто сприймає цей колір.

Звичка бачити небо – синім, траву – зеленою, а кров – червоною така сильна, що інших варіантів ми не можемо собі уявити. Починаючи з найдавніших часів колір був суттєвою, але все ж невлучною силою, що визначає поведінку людини. Подібно до музики колір викликає у дорослих та дітей різні емоції, впливає на настрій і працездатність. Тому останнім часом особлива увага приділяється раціональному забарвленню та фарбуванню приміщень у житлових будинках, офісах, школах і тим більше у закладах дошкільної освіти. Життя повне лише тоді, коли воно наповнене кольорами та відтінками.

Список використаної літератури:

1. Васюк К. Особливості впливу кольорів на фізіологічний та психологічний стан людини / К. Васюк. – Український науковий портал. – Інтернет-ресурс, 2016. – Режим доступу : <http://labprice.ua/statti/osoblivosti-vplivu-koloriv-na-fiziologichniy-i-psihologichniy-stan-lyudini/>
2. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамати / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. – Київ : Вища школа, 2002. – 192 с.
3. Прищенко С. В. Кольорознавство. Навч. пос. Бібліотека дизайнера / С. В. Прищенко. – Київ: Альтерпрес, 2010. – 352 с.
4. Мойзріст О. Психологічна діагностика / О. Мойзріст // Практичний психолог. Дитячий садок. – №9, 2017. – С 15-16. – Режим доступу : <https://epsiholog.mcfra.ua/viewpdf/595/2017/29846/index.html#15/z>

Науковий керівник: викладач О. А. Коваленко